

Injecties Oog

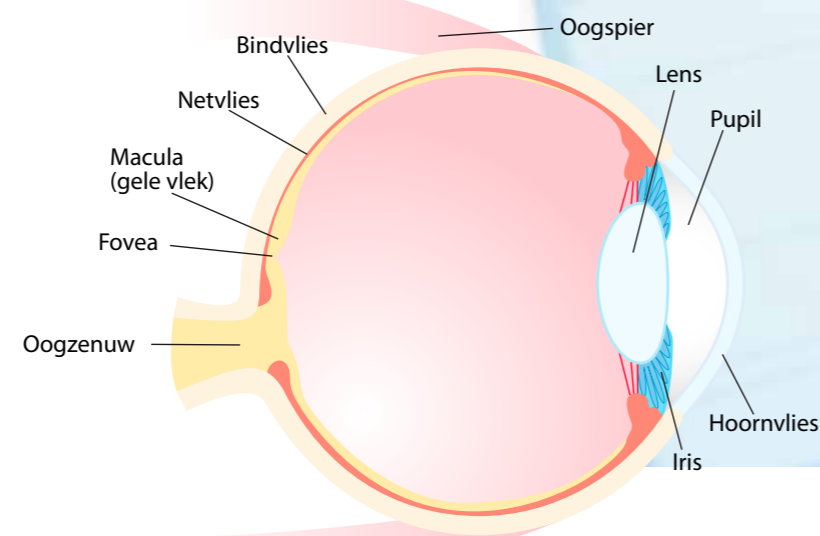
betere behandeling voor complicaties

Oogcomplicaties bij diabetes zijn gevreesd. Wat zijn de behandelingen en medische ontwikkelingen op dit gebied? Oogarts dr. Manon van Hecke van het Amsterdamse VUmc legt uit.

TEKST **TOINE DE GRAAF** ILLUSTRATIE **STEVEN BOON** FOTOGRAFIE **DIRK JANSEN**

Een wazig gezichtsveld, vlekken zien, geleidelijke of soms snelle vermindering van het zicht. Het zijn symptomen die kunnen wijzen op diabetische retinopathie. Ongeveer 40% van de mensen met diabetes krijgt hiermee te maken. Bij deze aandoening raken de bloedvaatjes van het netvlies beschadigd, waardoor de functie van het netvlies achteruitgaat. In het ergste geval leidt dit tot blindheid.

Artsen doen er alles aan om dit te voorkomen. Preventie begint met een goede instelling van uw diabetes en een goede bloeddruk. Oogartsen beschikken daarnaast over specifieke hulpmiddelen om de schade te beperken. Dit begint met een tijdige ontdekking van de retinopathie, op basis van fundusfotografie of door met een spiegelkje op het netvlies te kijken. Mensen met diabetes ondergaan deze screening nu één keer per jaar of soms één keer per twee jaar. "Dit kan in de toekomst veranderen", vertelt dr. Manon van Hecke.

Screenen op maat?

De Amsterdamse oogarts maakt deel uit van een commissie die werkt aan een nieuwe richtlijn voor diabetische retinopathie, die mogelijk in 2016 gereed is. "Het is nog niet met zekerheid te zeggen wat hierover in de richtlijn komt. Maar daarin zou een screening op maat geadviseerd kunnen worden. Misschien dat we mensen met weinig risicofactoren in de toekomst bijvoorbeeld maar

één keer in de zoveel jaar gaan screenen. En bij anderen zouden we misschien wat vaker moeten controleren. Variëren in screening is vooral logistiek lastig, omdat er zoveel mensen met diabetes zijn."

Behandeling

Bij de behandeling van diabetische retinopathie is de laser niet meer weg te denken. "Daarmee kunnen we de vorming van nieuwe bloedvaten tegengaan. Door gebieden in het netvlies te laseren die te weinig doorbloeding hebben, voorkom je

bloedingen. De behandeling hiervoor is al heel lang hetzelfde." Dit gaat niet op voor de behandeling van diabetisch macula oedeem ofwel vochttopstapeling in het netvlies. Het netvlies in het oog is het 'scherm' waarop de beelden worden geprojecteerd, zoals bij een fototoestel. Het middelpunt van het netvlies heet de macula of 'gele vlek' (zie de illustratie op pagina 28). Macula oedeem treft een klein deel van de mensen met diabetische retinopathie. "Wanneer vocht in het netvlies zit, vermindert het zicht.

Ook dit behandelden we vroeger met laser. Nabij de gele vlek werd gelaserd om vaatlekkage te verminderen. Daarmee kon je het verlies aan gezichtsscherpte (visusverlies) met ongeveer de helft verminderen. Maar er was slechts een kleine kans op verbetering van het zicht."

Injecteren

Tegenwoordig is de behandeling van eerste keus het injecteren van een medicijn in het oog. "Het is inmiddels heel duidelijk dat die injecties superieur zijn aan laseren. Doel van de injecties is om het zicht

te stabiliseren. Een klein deel van de mensen gaat hiermee echt vooruit."

Soorten

Er zijn drie middelen: Lucentis (ranibizumab), Avastin (bevacizumab) en Eylea (aflibercept). Lucentis, dat al een aantal jaren op de markt is, remt de vaatgroei én de lekkage uit de vaatjes in het oog en is officieel geregistreerd voor gebruik bij macula oedeem. Daarnaast is er Avastin. "Lucentis is

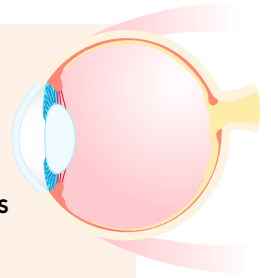
Manon van Hecke, Oogarts

feitelijk voortgekomen uit dit Avastin, dat geregistreerd is voor toepassing bij darmkanker. Bij gebruik binnen de oncologie ontdekten men het effect in het oog." Er is nog een derde medicijn: Eylea.

"Avastin, Lucentis en Eylea remmen de groeifactor VEGF (die de vaatgroei in het oog stimuleert). Eylea remt daarnaast nog een andere groeifactor." De oogarts verwacht dat het aantal injecteerbare medicijnen de komende jaren verder toeneemt. ◀

'Het is duidelijk dat injecties superieur zijn aan laseren'

Diabetes en oogcomplicaties

Hoe komt het dat mensen met diabetes oogcomplicaties kunnen krijgen?

Diabetes kan de kleine bloedvaatjes in het netvlies beschadigen en vernauwen. De bloedvaatjes verzwakken en kunnen gaan lekken. Hierdoor krijgt het oog te weinig zuurstof. Als reactie hierop maakt het oog nieuwe bloedvaatjes aan. Deze tere bloedvaatjes gaan sneller kapot en zorgen voor nog meer bloedingen. Dit kan vervelende klachten geven en zonder behandeling zelfs tot slechtziendheid of blindheid leiden.

Lees meer over oogcomplicaties in onze folder 'Leven met diabetes – ogen'. U vindt de link op dvn.nl/diabcleesmeer.